Dosarul nr.2c-3068/23
2-23174423-12-2c-06122023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

18 aprilie 2024 mun.Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru – Andrei Ojoga, examinând *în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă*, cererea de chemare în judecată depusă de SRL Global Spirit împotriva SRL Irom Impex privind încasarea penalității și cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces

La 05 decembrie 2023, SRL Global Spirit a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL Irom Impex, solicitând încasarea penalității și cheltuielilor de judecată.

În susținerea cererii s-a indicat că, la 27 decembrie 2012, SRL Global Spirit și SRL Irom Impex au încheiat contractul nr.*****, care a fost prelungit corespunzător și este valabil pentru părți până în ziua de azi. Obiectul contractului este vânzarea de reclamantă pârâtei a băuturilor alcoolice.

Legislația nu prevede că contractele de vânzare a mărfii încheiate între agenți economici să aibă o formă specială (autentificată, spre exemplu), astfel că forma scrisă simplă este suficientă pentru a cere încasarea penalității.

Reclamanta și-a executat obligațiile în termen, calitativ și cu bună credință, pe când pârâta de pe 16 decembrie 2022 până pe 27 octombrie 2023 avea o datorie pentru marfa livrată față de reclamantă în sumă de 3 150 lei.

Conform pct.4.1. din contract achitarea urma a fi efectuată în termen de 15 zile calendaristice de la data livrării.

La 01 ianuarie 2023, pârâta înregistra față de reclamantă o datorie în sumă de 6 481 lei. Pe parcurs (către 10 august 2023) datoria s-a micșorat până la 3 150 lei, iar pe 27 octombrie 2023 a fost achitată definitiv.

Pe 26 septembrie 2023, reclamanta a expediat pârâtei notificare (somație) privind achitarea datoriei, cerându-i să o lichideze în termen de 3 zile. Pârâta a primit notificarea pe 02 octombrie 2023, dar până în prezent nu a achitat-o.

Din materialul probator prezentat este evident că pârâta se eschivează de la achitarea datoriei și aceasta poate fi încasată doar pe cale judiciară.

Potrivit pct.4.3. din contract, pârâta datorează o penalitate de 0,5% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere. Cu toate că în contract ea este numită dobândă de întârziere, ea mai mult seamănă a fi penalitate. Or, dobânda de întârziere potrivit art.942 alin.(2), este egală cu rata prevăzută la art.874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care pârâta este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an.

Temeiuri prevăzute de art.953 Cod civil, pentru reducerea penalității nu există. Ba mai mult, deoarece rata penalității este mai mică decât cea prevăzută la art.942 Cod civil, reducerea penalității nici nu se admite.

Reclamanta pretinde de la pârâtă penalitatea pentru anul 2023 (de la 01 ianuarie 2023 până la 27 octombrie 2023).

Penalitatea a fost calculată pe https://calcresult.prolex.md/calclex.php, ținând cont de vacanța de plată de 15 zile. Calculul poate fi verificat prin Codul QR de pe prima pagină.

Reieșind din cele expuse, solicită admiterea acțiunii cu încasarea din contul părții pârâte în beneficiul părții reclamante a penalității în mărime de 6 902,48 lei și taxei de stat în sumă de 270 lei.

Partea pârâtă nu a prezentat instanței referință pe marginea litigiului respectiv.

Acțiunea a fost acceptată în procedura scrisă (*f.d.29-29 verso*), care se examinează fără prezența participanților la proces, conform art.276^2 Cod de procedură civilă.

Partea reclamantă și partea pârâtă au fost notificate despre examinarea cauzei în procedura scrisă (*f.d.31-32)*.

Părții pârâte i-a fost expediată, la adresa cunoscută instanței, reflectată în PIGD, copia acțiunii cu toate anexele, însă corespondența a fost returnată de factorul poștal terestru cu mențiunea *nereclamat (f.d.33-37).*

Totodată, a fost efectuată telefonogramă la numărul de telefon cunoscut (*****), însă numărul a fost inexistent la data apelului.

În acest sens, judecătorul relevă că prin nereclamarea corespondenței partea pârâtă nu și-a valorificat dreptul și nu a depus referința la cererea de chemare în judecată, din care considerent, ținând cont de prevederile legale, soluționarea cererii de chemare în judecată a avut loc în baza materialelor anexate la dosar.

Faptul că partea pârâtă refuză să primească corespondența sau omite să se prezinte la oficiul poștal pentru a ridica corespondența, este imputabil exclusiv acesteia, or nu poate să-i fie transmisă corespondența în mod silit. Astfel, ținând cont de Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016, judecătorul a apreciat posibil de a examina cauza, or *trimitere nereclamată* reprezintă o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

La fel, se reține că potrivit Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor adresa înregistrată după partea pârâtă, corespunde cu cea la care a fost expediată corespondența.

Respectiv, instanța a examinat cauza reieșind din art.22 alin.(4), lit.b) Cod civil, prin care notificarea se consideră ajunsă la destinatar când este predată la adresa lui poștală.

Aprecierea judecătorului

Examinând unipersonal cauza în procedură scrisă, cercetând materialele cauzei, în raport cu norma legală aplicabilă speţei, judecătorul consideră acţiunea neîntemeiată şi pasibilă de a fi respinsă din următoarele considerente.

În susţinerea soluţiei de respingere a acţiunii, judecătorul reţine că, potrivit articolului 117 alin.(1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit articolului 118 alin.(1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Conform articolului 121 Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Potrivit articolului 130 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art.239 Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform prevederilor art.312 Cod civil, consimțământul este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic și este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.

Potrivit art.992 Cod civil, contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În conformitate cu art.316 alin.(1) Cod civil, actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică.

Potrivit art.858 alin.(1) Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii, iar alin.(2) stabileşte că, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Reglementări similare fiind prescrise şi în dispoziţiile art.774, 775, 776 Cod civil, stipulând că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii, iar debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. În virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.1108 alin.(1) Cod civil*, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părţi (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul şi să plătească preţul convenit.*

Reieșind din materialele cauzei se constată, la data de 27 decembrie 2012 între SRL Global Spirit în calitate de vânzător și SRL Irom Impex în calitate de cumpărător a fost încheiat contractul nr.***** *(f.d.4).*

Potrivit pct.1.1 din contract, obiectul îl constituie livrarea de către vânzător cumpărătorului a produselor (lista de prețuri) în conformitate cu cererile depuse de cumpărător și convenite cu vânzătorul.

Conform pct.1.3. din contract, produsele sunt supuse livrării și vânzării ulterioare în funcție de cererile depuse de cumpărător și aprobate de vânzător.

Potrivit pct.2.1. și 2.2. din contract, prezentul contract a fost încheiat pentru perioada 27 decembrie 2012 – 27 decembrie 2013. În cazul neîndeplinirii obligațiilor de către una dintre părți, contractul este valabil până la îndeplinirea integrală a obligațiilor. Dacă niciuna dintre părți nu își exprimă intenția de a refuza prelungirea acestuia, acest contract se consideră prelungit automat pentru anul calendaristic următor.

Astfel, partea reclamantă în calitate de vânzător a predat mărfuri părții pârâte, conform facturilor fiscale seria AAQ nr.*****din 27 aprilie 2023 în sumă de 3 550 lei și seria AAQ nr.***** din 22 iunie 2023 în sumă de 1 398 lei, iar pârâtul în calitate de cumpărător a recepționat bunurile și urma să achite prețul acestora *(f.d.15-16).*

În conținutul acțiunii, partea reclamantă invocă faptul că, la data de 01 ianuarie 2023 partea pârâtă înregistra o datorie față de reclamantă în sumă de 6 481 lei. Pe parcurs, către 10 august 2023 datoria s-a micșorat până la 3 150 lei, iar pe data de 27 octombrie 2023 a fost achitată definitiv.

Prin urmare, solicită încasarea din contul părții pârâte în beneficiul părții reclamante penalitatea în mărime de 6 902,48 lei, calculată pentru perioada 01 ianuarie 2023 – 27 octombrie 2023.

Potrivit art.942 alin.(4) Cod civil, în cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobînda de întîrziere calculată conform dispoziţiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întîrziere.

Conform art.947 alin.(1) Cod civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligației garantate prin clauza penală sau a părții neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întîrziere.

Potrivit art.948 Cod civil, clauza penală este întocmită în formă autentică dacă legea cere forma autentică pentru actul juridic căruia i se aplică clauza. În celelalte cazuri, clauza penală este întocmită în scris, sub sancțiunea nulității absolute.

Conform pct.4.3. al contractului, în cazul întârzierii plății de către cumpărător pentru produsele livrate în conformitate cu prezentul contract, cumpărătorul este obligat să plătească vânzătorului dobânzi de întârziere în valoare de 0,5% din valoarea datoriei pentru fiecare zi de întârziere *(f.d.10).*

Astfel, judecătorul reține că, potrivit calculului penalității anexat la prezenta acțiune, partea reclamantă la poziția nr.123 confirmă că, la data de 02 mai 2023 pârâtul a achitat suma de 7 878 lei *(f.d.22).*

Se reține că, în conformitate cu documentele depuse de partea reclamantă, suma de 7 878 lei, achitată de pârât la data de 02 mai 2023, include ambele sume aferente facturilor fiscale anexate la cererea de chemare în judecată (factura seria AAQ nr.*****din 27 aprilie 2023 în valoare de 3 550 lei și factura seria AAQ nr.***** din 22 iunie 2023 în valoare de 1 398 lei). Cu toate acestea, partea reclamantă nu a prezentat un act de verificare a decontărilor reciproce, care să ateste în mod clar soldul exact al datoriilor pârâtei după această plată. În lipsa unui astfel de act de decontare, este imposibil de stabilit dacă suma reflectată în calculul penalității include doar sumele restante sau alte plăți care nu sunt probate.

De asemenea, lipsa de documente suplimentare, precum alte facturi sau chitanțe care să susțină suma exactă datorată, face ca penalitățile solicitate de reclamant să fie nefondate, nefiind probate corespunzător în baza art.118 alin.(1) și art.121 din Codul de procedură civilă. Aceste articole impun ca fiecare parte să dovedească circumstanțele invocate, iar instanța judecătorească să rețină spre examinare doar acele probe care sunt pertinente și confirmă existența sau inexistența unor circumstanțe relevante pentru soluționarea cauzei.

Mai mult decât atât, calculul penalităților anexat cererii nu reflectă clar dacă acestea au fost efectiv calculate doar pentru sumele rămase neachitate la data respectivă sau includ și sume pentru care pârâta a efectuat deja plata. În absența unei dovezi clare și documentate a sumelor reale rămase ca datorie, instanța nu poate accepta suma de 6 902,48 lei ca fiind un calcul valid al penalității.

Astfel, din moment ce nu există un act clar de verificare a decontărilor reciproce între părți, calculul penalităților este considerat incomplet și insuficient probat, ceea ce face cererea de încasare a acestei sume drept neîntemeiată.

Reieșind din cele expuse, judecătorul consideră necesar de a respinge cerința înaintată de partea reclamantă privind încasarea penalității în mărime de 6 902,48 lei, calculată pentru perioada calculată pentru perioada 01 ianuarie 2023 – 27 octombrie 2023, ca fiind neîntemeiată.

Referitor la cerința privind încasarea taxei de stat în mărime de 270 lei, aceasta urmează a fi respinsă deoarece este subsecventă cerinței privind încasarea penalității.

Articolul 98 alin.(2) din Codul de procedură civilă stabilește că, *în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

Potrivit corespondenței expediată în adresa părților, manifestată prin avizele de recepție atașate la materialele cauzei, cheltuielile de judecată constituie suma de 27,80 lei, sumă ce urmează a fi încasată de la partea reclamantă la bugetul de stat, cu titlu de cheltuielilor suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei.

În conformitate cu art.98, art.276^2-276^4, art.238-241, art.243 Cod de procedură civilă,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge cererea de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la SRL Global Spirit (*INDO******) în beneficiul statului suma de 27,80 lei (*douăzeci și șapte lei, optzeci bani*) cu titlu de cheltuieli suportate de instanța de judecată în legătură cu soluționarea cauzei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Judecător (*semnătură*) Andrei Ojoga

Copia corespunde originalului,

Judecător *Andrei Ojoga*